

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Kazinczy-utca 808. sz. hová a lap szellemi részét
illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési penzek
és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor
ára 6 kr; bélyegíthetők minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten:
Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler
(Neu-Mark 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

„Székely Hirlap“

Politikai, társadalmi- és a maros-
vásárhelyi „Jogász-Egylet“ közlö-
nyének

V-ik évfolyam IV-ik évnegyedére.

Előfizetési díj: okt.—decz. év-
negyedre 1 frt 50 kr. o. é.

Az előfizetési díj, legegyszerűbben postai utal-
vánnyal, a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalá-
nak Maros-Vásárhelyre, küldendő.

Maros-Vásárhely, október 10.

Hazánk az utolsó két évtized, de főleg a leg-
utóbb lefolyt öt év alatt az ipar, kereskedelem s
általában a közgazdászati terén oly öröndetes és
meglepő haladást tett, mikép forgalmunk azon
egyszerű s kezdetleges formák közt, melyek az
1840. és 1844. törvények által e tekintetben az
akkori viszonyok kellő méltánylásával megállapi-
tattak, sikeresen többé nem mozoghat. Kereske-
désünk, mely csodaszerű térfoglalásai folytán a
világforgalom jelentékeny tényezőjévé emelkedett,
oly intézményeket létesített, melyek szabályozá-
sára létezett korábbi törvényeinkben hiába keres-
nénk útmutatást. A kereskedelem ma már nem egy
önálló osztály kizárólagos tulajdona, hanem ösz-
szes közgazdászati viszonyaink éltető elemét ké-
pezi.

Kormányunk tehát csak a közóhajjés kor köve-
telményeknek tett eleget, midőn magát a keres-
kedelmi jog reformálására elhatározá, a mely iránti
tervezetet egyebek közt megvitatás és véleménye-
zés végett egyetünknek is megküldötte.

Nem célunk most e tervezet részletes vi-
tatásáb bocsátkozni, az eziránti feladatot az erre
kiküldött bizottság bizonyára meg fogja oldani.

Itt röviden csak azon véleményeket szedjük
össze, melyek a tervezet megjelenését a szakiro-
dalom terén megejőzték.

Kérdés támadt annak idejében az iránt, hogy
a kereskedelmi jog önállóan reformáltassék-e —
avagy annak reformálása a magánjog befejezett
codificálásáig halasztassék el?

Bármilyen fontosak legyenek is azon ellenveté-
sek, melyek tudományos szempontból a kereske-
delmi jog egyoldalú codificálása ellen emeltettek
és emeltetnek jelenben is, — azok szemben a gya-
korlati érvekkel, melyek az egyoldalú codificálás
mellett harcolnak, szemben azon előnyökkel,
melyek ez eljárással kínálkoznak, teljesen el-
enyésznek.

Egy részről a tapasztalás minden kétségen
felül igazolta, hogy a kereskedelmi törvény ott
is, hol annak különféle particuláris magánjogokra
kell tekintettel lenni, egyöntetűen codificálható,

mint ez Németországban történt. Más részről alig
lehet kétségbe vonni, hogy kereskedelmi törvé-
nyünk reformálását magánjogunk codificálásáig,
mely előreláthatólag hosszabb időt veendő igénybe,
azért nem lehet elhalasztani, mert míg a magán-
jogi viszonyok, melyek természetüknél fogva leg-
nagyobb részben az ország határain belül kelet-
keznek és nyerne megoldást, a legegyszerűbb és
hiányos formák mellett sem veszélyeztetnek, —
azalatt a kereskedelemről eredő jogviszonyok, me-
lyek cosmopoliticus jellegüknél fogva területi ha-
tárokat nem ismernek, a legnagyobb mértékben
veszélyeztetnek, ha általában nem, vagy nem egyenlő
elvek szerinti megoldás által biztosítottak. A ke-
reskedelem ma minden cultur-államban, mint a
közgazdászati factorok legfontosabbika jelentkezik.

Szemben a kereskedelem e kétségtelen fon-
tosságával, alig szükséges azon előnyöket felsor-
olni, melyek a kereskedelmi törvény egyoldalú, —
de czélzerű codificálásával járnak; elég e rész-
ben azon körülményre utalni miszerint a keres-
kedelmi jog czélzerű codificálása által, állam-
életünk egyik legfontosabb factora megnyeri azon
biztosítékot, melyre szüksége van, ha a világfor-
galomban a részére kijelölt tért, a siker remé-
nyével kívánja elfoglalni.

A kereskedelem természeténél fogva lehetőleg
szabad mozgathatást kíván, mely alapfelté-
teleinek egyikét képezi. E szabad mozgásból kö-
vetkezik, hogy a kereskedelem a prohibitív és prae-
ventív jogtégeket csak annyiban tűri meg, a
mennyiben ezt a szükség nélkülözhetlenné teszi.
A lehető legszabadabb mozgás azonban az egyéni
akarat részére is akkor lehetséges, ha azt megha-
tározott és állandó oly jogszabályok biztosítják, me-
lyekhez az érdekeltek sikerrel folyamodhatnak a
nélkül, hogy azokhoz feltétlenül ragaszkodni kény-
szerítettnek. A kereskedelem, jogi természetével
tehát a szigorú formák ép oly kevésbé ellenkez-
nek, mint a szigorú jogtégelek és azoknak al-
kalmazása. A kereskedelem ép jogi természeténél
fogva egységes és határozott jogelveket követel,
jogelveket melyek a csürés és csavarás lehető-
ségét kizárva, kellő biztosságot nyújtanak arra
nézve, hogy szükség esetében a bíróság által teljes
szigorú ugyan, de a jogviszony természetének
megfelelőleg alkalmaztatnak.

A jognak e biztossága azonban csak úgy kép-
zelhető, ha a törvény oly egyszerű és határozott,
hogy annak alapján nemcsak a bíróság segélyre biz-
ton számíthatni, hanem ha a kereskedelmi forga-
lom a törvény által kijelölt jogait maga képes
áttekinteni, azok értelmében eljárni, s a törvény
útmutatásán a bíróság segély folytonos igénybevé-
telét elkerülni. Ehez a törvény imént érintett kel-
lékei mellett mulhatlanul szükséges, hogy a jog-
szabályok a kereskedelem lényegének megfelelőjenek,
hogy természetének gondos tanulmányozásából
merítenek. A kereskedelem nem tűrhet oly jog-
szabályokat, melyek a helyett, hogy az élet és
tapasztalás irányadó elveiből merítenek, léte-
lüket egyedül a törvényhozás önkényes auctori-
tásának köszönik.

A jogelveknek e minősége mellett, a jog biz-
tosságának egy másik, nem kevésbé lényeges fel-
tételét a jogelveknek mikénti alkalmazása, tehát
a konkrét viszonyoknak, minden egyes esetben
szorgos méltánylása képezi.

Ez sem a jogtégelek biztosságával nem ellen-
kezik, sem azok erejét nem gyöngíti és a keres-
kedelmi forgalom csak így nyerheti kiegészítését
annak, mire szüksége van, mit a köztörvény soha
sem pótolhat, a kereskedelmi törvény pedig spe-
cialis természeténél fogva fel nem vehet.

A jogszabály legyen egyszerű és határozott;
annak megállapítása azonban, hogy a konkrét tény-
álladék, mennyiben subsummalható a jogszabály
alá — legyen a szabad logica feladata; a tör-
vény ne akarja az élet minden lehető esetét ki-
meríteni, hanem elégedjék meg azzal, ha általános
jogszabályokat sikerült felállítani, és bizza a bi-
róra, hogy ez az adott eset körülményeit valódi
minőségükben felismerve, azokat szemben a tör-
vénnyel szabadon méltányolhassa. Mind az, mi
a realis igazság szabad felismerését és értékesíté-
sét gátolja vagy kizárja, a kereskedelem lényegével
ellenkezik ép úgy, mint az eljárás azon neme,
mely a helyett, hogy a dolgok correct alakját —
tehát az érdekelt felek akaratát tartaná szem előtt,
mesterséges methodus, vagy erőltetett abstractiók
alapján kívánja a materialis igazságot megállapi-
tani.

Egy egészen önálló és új törvény alkotása
tehát, eltekintve attól, hogy kellő anyag és idő-
vel sem rendelkezünk, azért sem volna ajánlatos,
mert a kereskedelmi jog ép úgy, mint maga a
kereskedelem, nem egy meghatározott nemzet tulaj-
dona lévén, éltető elemeit nagyban és egészben
azon nemzetközi constitutióban találja, mely a leg-
távolabbi világrészeket is, békés érintkezésben
egyesíti egymással. A kereskedelem igényei, szük-
ségek és eszközei nagyban és egészben, minde-
nütt egyenlő jelleggel bírnak, — mindenütt ugyan-
azon viszonyokat eredményezik. A viszonyok ez
egytörvényűségének tulajdonítható, hogy azok jogi
megítélésében is bizonyos egyforma keletkezett,
mely a kereskedelmi szabványoknak, mintegy ál-
talanos jelleget kölcsönöz. Igen nagy hibát kö-
vetne el tehát azon törvényhozás, mely a keres-
kedelemről eredő jogviszonyok szabályozásánál
azoknak most érintett természetére figyelemmel
nem lenne, mely a kereskedelem cosmopoliticus ter-
mészetére nem ügyelve, eredeti és a világfor-
galomban sehol el nem fogadott elvekre alapított
kereskedelmi törvényt kívánna alkotni.

A törvényhozás tehát akkor is, ha eredeti
törvényt kívánna alkotni — feltéve, hogy felada-
tát szem előtt tévesztetni nem akarja — kényte-
len lenne a világforgalomban elfogadott elvek és
szabályokat acceptálni; kénytelen lenne beismerni,
hogy a kereskedelmi jog terén merőben újat és
eredetit nem teremthet, hogy separatisticus irányt
nem követhet.

Kormányunk ez elvek által vezéreltetve ne a
német kereskedelmi törvényt fogadta el alkotandó
kereskedelmi jogunk alapjául.

Az általános német kereskedelmi törvény fő jellemvonása, hogy míg egy részről a forgalom szabadságát semmi tekintetben sem gátolja, másrészről a bírót a tudomány követelményeinek megfelelőleg, határozottan a concret viszonyoknak szabaddal méltánylására utasítja.

Törvényhozásunk tehát, kereskedelmi jogunk reformálásánál alapul az általános német kereskedelmi törvényt biztosan elfogadhatja, magától értendővén csakugyan, hogy viszonyainkrai tekintettel, abból az, minek nálunk szüksége fenn nem forog, vagy mit az élet és tudomány eddigelő czélszerűtlennek nyilvánított, kihagyandó lesz.

A vallás kérdésével — a mint némely jelekből már is kiténik — nemcsak Poroszországnak gyűlt meg a baja, de nálunk is sok bajt és kellemetlenséget fog előidézni. A „M. Állam“-ban következő határozat van közölve a Komáromvármegyében kebelezett udvardi egyház kerület gyűléséből:

Udvard egyházkerület papjai megtartván f. évi sept. hó 23-án Szemerén szokásos őszi gyűlésüket, a discussio alá vett többrendbeli, nagy horderejű tárgyakkal egyetemben felszínre került Deák Ferencz, nagy hazánkfának a képviselőházban ez évi jun. hó 28-án tartott hírhedt egyházpolitikai programbeszéde, mely ellen, minthogy az egyház elvéületlen hitezikkeit támadja meg, ezennel ünneplyes óvást teszünk és határozottan kijelentjük, miszerint az egyház tanát bármily küzdelmek és üldözések közepett is tántoríthatatlanul vallani, nem különben püspökeinkhez, kik a szentlélektől tétettek az Isten anyaszentegyházát kormányozni, rendületlenül ragaszkodni, és ha szükséges, az egyházért velük együtt éltünk is odaadni készek vagyunk. A kerület megbízásából

Szilaveczky János,
pléb. és egyházkerületi jegyző

— **Magyarország** áruforgalma Ausztriával és a külfölddel. A hivatalos statisztikai kimutatás 1871. évről jelent meg s abban behozatalról és kivitelről e következő főösszegeket találjuk. Behozatott 1871-ben magyar-osztrák határokon át 505.056,472 frt értékű áru; Magyarországnak a külföldet érintő határain a vámhivatalok feljegyzései szerint 36,698,580 frt mindössze 542,744,060 frt. Levonandó az átvitel 70.429,885 frt értékben. Tehát az összes valódi behozatal 472.314,374 frt. Ellenben a kivitel a magyar-osztrák határokon át 350.970,275 frt, Magyarországnak a külföldet érintő határain 24.468,789 frt. Mindössze 375,439,046. Ebből a levonandó az átvittel 17.860,942 frt értékben. Valódi kivitel 357,578,104 frt. Összehasonlítva a behozatalt a kivittel, nemzetközi kereskedelmi mérlegünk az átviteli forgalmat mellőzve 167,305,014 frttal van passivitásban. A valódi behozatali és kiviteli forgalom pedig 114,736 ezer 70 frt de ficitet tüntet fel nemzetközi kereskedelmi mérlegünkben. Így aztán nem csoda ha a közös osztrák-magyar vámpolitikai által Magyarország elszegényedik.

Észrevételek a bírói szemle és becsü kérdéséhez.

A polg. törv. rendt. 211. §-sa szerint a bíróság a szemlét, valamint a 219. §-sa szerint a bírói becslést is elrendelheti, ha nem is kérték a felek.

Ugy a szemle, mint bírói becsü kérdésénél 3 külön körülmény jöhet elő, n. m.:

1. A szemlét mind két fél kérte, s a bíróság azt a felek kérelme folytán rendelte el.
2. Csak egyike kérte a peresfeleknek, s az ennek kérelme folytán rendelte el, s végül
3. Ha a felek kérelmén kívül, a bíróság hivatalból rendelte el a szemlét illetve bírói becsüt.

A szemle és bírói becslés elrendelése iránt, valamint az iránt is intézkednek a 211. s az azt követő §-sok, hogy a felek és szakértők kimaradása, a szemle megtartását nem akadályozza, de nincsen szó arról, hogy ha a fél, vagy felek meg nem jelennek, s a kiküldött bíró a szemle vagy becsü tárgyát nem ismeri, hollétét nem tudja, mi legyen annak hivatalos teendője? Mert hiszen a 215. §-s szerint, a szemle megtartása a felek meg nem jelenése miatt nem akadályoztatik, s így önként is azon kérdés merül föl, vajlon a bíró kiküldött köteles-e a peresfelek érdekében hivatalból olyan egyént felvenni, ki a becslést illetve szemle tárgyát kimutassa, s ha köteles, előállhat most azon másik kérdés, hát ha nem talál seakint, ki ut-

mutatból szolgáljon, avagy a netaláni esetben, nem kellőleg mutattatnék ki.

Az eset nagyon egyszerű, de azért nem kevésbé fontos.

Szerény nézetünk szerint tehát a felek meg nem jelenése a szemle megtartását akadályozza s a 219. §. után befoglalandó lenne az, miszerint a szemlét kérő fél meg nem jelenése esetében, a szemle megtartása nélkül a 111. §. szerinti eljárás fog alkalmaztatni.

Azon esetben pedig, midőn a szemle a felek kérelmein kívül, hivatalból rendeltetett el, a meg nem jelenő azon fél ellen, kinek a szemle javára lenne megejtendő, ismét a 111. §. szerinti eljárás lenne alkalmazandó a szemle megtartása nélkül, míg ellenben ha egyik fél sem jelenik meg, a szemle megtartása nélkül a peresemő, továbbbi szorgalmazásáig, irattárba lenne helyezendő.

A szemle körüli eljárást szabályozó fejezet 218-ik §. szerint a szemle költségei előlegezendők, ugy, de a most idézett § arról már nem rendelkezik, hogy ha a felek a szemle költségeit nem előlegezik, mit tegyen a kiküldött bíró? Mert legtöbb esetben a teljesítendő szemle és bírói becslés, az eljáró bíróság székhelyétől mérföld és mérföldekre terjedő távolságra esvén, a kiküldöttnek előre kell gondoskodnia, először is alkalmas előfogatokról, s azután a polg. törv. rendt. 213. §-hoz képest mű- és szakismerő, szóval képsített egyénekről. A fuvaros teljesítvén kialakított köteleességét, alig ha vár hosszabb időig díjára; a szakértő pedig, kinek foglalkozásától elvonása csak hátramaradást idéz elő, pillanatig sem köteles díjjáért várni. Ha pedig a szemle költségei nem előlegeztetnek, miként tesz eleget a kiküldött kiküldetési tisztének? erről a törvényben betű említés sincs.

A szemle a díjak előlegezése nélkül is megtartandó a 218 §. szerint igazolt szegénység esetében; ugyde az alkalmazandó előfogat tulajdonosa s felveendő szakértő köteleztethetik-e egyik vagy másik fél szegénységét tekintetbe venni? Véleményünk szerint az előfogatos semmi esetre sem, a szakértő pedig csak azon esetben, ha a bíróságok területén, minden vagy legalább a nevezetesebb mű- vagy tárgy ismeretekkel bíró olyan szakértők volnának, kik ilyenmü eljárásuk pótlására bizonyos általányt kapnak évenként. Ugy, de az idő szerint a bíróságok területén sem a 213. §-nak megfelelő rendes szakértők nincsenek, sem a szakértői szakmára felvett egyének alkalmaztatásuk esetére járandó silány napi díjján kívül egyebet nem kapnak, tehát itt ismét nem képes tájékozni magát a bíró, hogy a szegénység esetében kirendelt szemlét pénzhányában miként eszközölhesse?

Véleményünk szerint, ha a vagyonnal bíró peresfelek, illetőleg, ha a 218. §. szerint a bizonyító fél a teljesítő bíró által megállított szemle költségeit az eszközölt szemle után 3 napra sem teszi le, a szemle költsége azonnali végrehajtás útján, mely ellen semmiféle jogorvoslatnak se adassék hely — lenne behajtandó.

Igazolt szegénység esetében pedig intézkedni kellene arról, hogy minden első folyamodásu bíróságnak álljon rendelkezésére egy olyan pénzalap, melyből ily esetekben az előlegezés megtétethetnék s erről már a polg. törv. rendt. életbeléptetése alkalmával gondoskodni kellett volna. Ilyen pénzalapnak vélnök ott, hol rendes adóhivatalok vannak, ezeket, hol pedig ilyenek nincsenek a helybeli adószedőket, kiktől az ilyenmü előlegezésekről nyert bírósági nyugták a rendes adóhivatalok által, az adó összeg átadásakor készpénzült vétetnének át, az előlegezett összeg pedig a vesztett felel lenne behajtandó, s emez utólagosan az előlegezett összeg letörlesztésére fordítandó; ha pedig egy ily előlegnek teljes behajthatlansága esete merülne fel, az állampénztár könyveiben hordozhatná, mint egyes felek s mint egyes adófizetők e végett tán jogos pereik folytatásában gátoltnak s hátrányt szenvedni kényszerülnek, míg más oldalról, az előljáró, illetve a szemlét teljesítő bíró előtt is eljárási és működési tere ismeretes lenne.

Egy jógeset, melyhez nem kell commentár.

N. bírói marasztaló határozat alapján néhai P. két örököse ellen, a megítélt összeg s járulékai erejéig végrehajtást foganatosítatván, ez alkalommal Q. ezen bírói actusnál jelen lévén, a végrehajtásnak beszüntetése czéljából, a követelésnek egyik nagy-korú örököst terhelő felére nézve jótállási és fizetési kötelezettséget fogadott el, de oly feltétellel, miszerint, ha a követelés másik fele a kiskorú örökös gondnoka által ki nem egyenlítették, ugy Q. adott jót állási nyilatkozatát vissza fogja kapni vagy a jótállás is, a kikötött feltétel nem teljesítése esetén megszűnend. E feltétel a kötelező nyilatkozatában benn foglaltatott.

Felperes nem igazolta azt, hogy a kikötött feltétel valaha teljesedésbe ment volna, mert nem is igazolhatta, s így a jogcselekvény logikai következtetésénél fogva Q-ra nézve a jótállási kötelezettség joghatálya megszűnt. Azt pedig tagadni nem lehet, hogy a jótállási kötelezettség s a fizetési feltételt tartalmazó, s egy időben kelt okmány, az egyezség természeténél fogva egymást kiegészítő okmányok; mert ha Q. kötelezettsége jogérvényes, ugy az N kötelezettsége is az, vagy egyik sem.

Ez a száraz tényállás, mely ugy hisszük annyira tiszta, hogy nem tűri meg, sem a „pro et contrát“ sem pedig a bírói vélelmet.

S dacára ez eclatans igazságnak, a fizetési feltétel egyszerű ignorálása mellett Q. a III-ad bíróság által fel-tétlenül marasztaltatott az összeg megfizetésében,

E valóban meglepő döntvény indoka az volt: „mert felperes a t állította, jegyezzük meg, csak állította, hogy ügyvédje ily egyezségkötésre meg hatalmazva nem lett volna.

Tehát dacára törvényeink azon axiomájának hogy a ki a t állított tartózik bebizonyítani, az okmányok mellőzésével, csupán pusztá állításra állapittatott az ítélet. Mig egyik félnek kétségbe nem vont okmányát figyelembe se vették, addig a másik félnek bizonyítás nélküli állítását bizonyítottként fogadták el.

Többet mondunk: a nálunk szokásos ügyvédi meghatalmazás tartalma szerint az ügyvéd specialiter jogügyekben, a pertől elállásra s mindenféle egyezség kötésére hatalmaztatik meg a fél által; mind az pedig a mi meghatalmazott által történik, mindaddig, mig a meghatalmazás kellőleg vissza vonva nincs, jogérvényesnek veendő.

De felperes nem is állította azt, hogy a meghozott meghatalmazását visszavonta, vagy csak hogy korlátozta volna is.

E döntvény szerint azonban a meghatalmazott tettei, szabályos meghatalmazása dacára sem jogérvényesek.

Ugy hisszük, hogy ez esethez sem kell további commentár.

Mi hir külföldön?

— Franciaországban, a döntő csata készülöben van. a monarchisták és republikánusok között. A monarchisták eddig is sokat tettek ügyök diadala juttatása végett Chambord gróffal most is folytonos érintkezésben állanak. Nemcsak, de magok közt végleges megállapodásra jutottak volna arra nézve, hogy a nemzetgyűlés megnyitával, a királyságot kikiáltásák, s addig is helyettesít válasszanak. Ezekkel szemben, végre a republikánusok is szervezkedni kezdettek, azon jelszóra, melyet Thiers fejezett ki a nancy i polgármesterhez írt nyílt levelében. E nyilatkozat által, Thiers az összes republikánus pártfőredekkel elére állott.

A napokban vette kezdetét, az 1870-ben lefolyt véres tragödia utolsó mellékjelenete, a Bazain tábornagy ellen indított pör. A vádlevelet Riviére tbk. szerkesztette. E vádlevél nem igen hasonlít a közönséges vádlevelekhez, inkább katonai tüzetes jelentés, melynek fejtegetése határozott eredményekre vezet; azonban nem annyira tények, mint következtetések által. Az egész munka 3 részre oszlik. Az első rész aktív műtétekre szorítkozik; a második Metz ostromát tárgyalja; a harmadik felsorolja mindazon tényeket, melyek a fegyverletétel tényével vannak kapcsolatban. A vád alatt álló tábornagy, különben az első kikérdezés alkalmával elég nyugodtan viselte magát. Az eredményről, mely elég érdekessnek ígérkezik, különösen azon esetben, ha a tábornagy régi nyilatkozatához: „hogy ha sarokba szorítják, erőteljesebben fogja védelmezni magát, mintsem kellemes fogna lenni,“ — hű marad.

— Poroszországban, a már sokszor említett Ledochovsky poseni érsek és a kormány között oly élessé vált a feszültség, hogy az érsek elmozdítása, végre elhatározottat volna. Az e végre szükséges eljárás még nincs ugyan megindítva; de ha a békés megoldás nem sikerül, azaz, ha önkényt oda nem hagyja azon állást, mely őt a törvénnyel folytonos összeütközésbe hozza, a pörös eljárás kezdetét veendi. Ugy látszik, hogy ezeket az érsek is tudja, s Rómába készülödvén, kijelenti hivi előtt, hogy ha megfosztaná is hivatalától az állam, ő arról mindaddig lemondani nem fog, míg a pápa föl nem menti. Ez esetben, igazán theoretikus érsek lesz.

— Az olasz király berlini látogatását illetőleg egyik német lap így végzi vezércikkét: „Tökéletesen helyeseltük a külügyeink vezetését intéző férfin azon politikáját, hogy kötelező erejű megállapodásokat hozott létre, s hogy azon hatalmas védelemért, melyet Olaszország, Németországtól nyert, egyszermind biztosítékot szerzett arra nézve,

hogy Németország kész szövetséget szerzett, azon esetre, ha Franciaország, a boszszu fegyverét Berlin ellen találná fordítani. Helyeseljük, hogy az effélekét hivatalos titokban tartják; de nem helyeseljük némely lapok azon eljárását, hogy azt folytonosan tagadják. Hiszszük, hogy Német- és Olaszországok szövetséget kötöttek, s nem árt, ha Franciaország is megtudja. Ha nem lenne igaz is, elég okosan van mondya.

A székely főváros az új felosztásban.

Azon hírek, melyek a magyarbirodalomnak új törvényhatóságokra felosztását tárgyzó törvényjavaslatból egy pár fővárosi lap útján kiszivárogtak, reánk vásárlhelyekre nézve, nem csak nem kedvezők, de okot szolgáltatnak a legkomolyabb aggodalmakra. — Ezek szerint a Maros-, Udvarhely-, Csíkszék és Küküllőmegye felső részéből alakulandó új megyének nem M. Vásárhely, ha nem Sz.-Udvarhely volna törvényhatósági központjának kinézve. Tagadhatatlan, mikép azon esetben, ha e hír valósulna, városunk sokat veszítene eddigi rangjából, tekintélyéből és méltóságából, mert hiszen, hogy maradjon székely fővárosnak az a város, mely egy megye székhelyi rangjára sem tudott az új felosztásnál fölvergődni; az új megye egy szélbeli jelentéktelen városává fogna az alácsúszni. Határozott ítéletet, míg az előtünk nem fekszik — nem hozhatunk e törvényjavaslatról; nem tudjuk, hogy az a veszteség, melyet szenvedünk, hogyan fog a hazára nézve recompenzálni; az iránti bámulatunkat azonban nem tudjuk elfojtani: hogy lehehet oly kevés figyelembe venni azon várost, melyet Bem éles pillantása, hadászati szempontból Erdély kulcsának nevezett, mely oly szerencsés összekötő kapcsa a székelyföld és mezőségnek, melynek vas útja, tutajozható folyója van, s mely Erdély jelentékeny területének emporialis központja! Nem akarunk hitelt adni azon felmerült nézetnek, mintha ez a tervezők részéről repressalia volna városi polgártársaink többségének az nralkodó Deák-párttal szemben kitüntetett ellenséges magatartásáért. Az emberi természet hajlandó ugyan a visszatorlásokra, de a jövőre kiható ily nagy alkotásoknál nem szabad kicsinyes szempontokból indulni ki, nagyon is helytelen politika volna az apák bűneiért, ha csakugyan bűn volt, e magatartás — a késő nemzedéket sújtani. Azonban várjuk el a törvényjavaslatot. E sorokban csak jelezni kívántuk az általános megdöbbenést, melyet városunk és Marosszék polgárainál már maga a kósza hír is keltett. Egyszersmind figyelmeztetni kívántuk Marosszék főkirálybíráját, városunk főispánját, Marosszék és városunk országgyűlési képviselőit, mikép azon esetben, ha alapja volna e hírek, minden fát megmozgassanak, hogy e pohár elmúljon városunktól. „Palota örök vigyázzatok!” Egyébiránt lapunk még vizsgálatra e kérdésre. Egy jó barátunknak, ki e kérdéssel tüzetesen foglalkozik, ígéretét bírjuk, hogy e tárgy körül elmondja okadatolt nézeteit.

Mi hír városunkban?

— **Főispánunk** a tegnapelőtti vonattal Fogarashoz, onnan Erzsébetvárosba utazott, csak pár hét múlva fog körünkbe visszaérkezni, miután ottani teendőit elvégezte.

— **A nyárádtői** vasuti állomás főnökéről lapunk valamely ezelőtti számában egy kis hibáztatás volt közölve. Hitelt érdemlő kútfőből és adatok nyomán arról értesülünk: hogy érdemes reporterünk egy kissé sötétebb színekben tüntette föl a valóságot; szava-bevehető tanuk bizonyossága szerint, említett főnök ur az udvariasabb és előzékenyebb vasuti hivatalnokok közé tartozik.

— **Szabó Ferencz** kolozsvári tűzművész holnap, azaz vasárnap este vez. „Elbában” tartandó tűzijátékára figyelmeztetjük polgártársainkat, kinek pyrotechnikai ügyességéről kedvező hírek szárnyalnak. Jegyeket előre válthatni B. Demeter Lajos ur kereskedésében. Zártzék 1 frt, első hely 40 kr, második hely 30 kr, állóhely 20 kr.

— **„Képes regénytár”** czim alatt egy nagyobb terjedelmű irodalmi vállalatot indítottak meg a Deutsche-tyrére Buda-Pesten, mely eredeti regényeket fog hozni jelesebb írónk tollából. Az első füzettel megindított regény czime: „Buda-pesti Rejtelmek” eredeti regény 8 kötetben, írta Szentesi Rudolf megjelenik minden hó 1, 10- és 20-án. A beküldött első füzet átolvasása után bizton ajánlhatjuk e vállalatot olvasóink figyelmébe. A regény igen ügyesen kezdődik s azon reményre jogosít, hogy nyereség lesz regényirodalmunkban.

— **A nagy-szebeni** helvét egyházközség tőkealapjának javára 50 drb. sorsjegy van szerkesztőségünkhez beküldve elárúsítás végett. Egy darabnak ára 50 kr. Ajánljuk azokat a nemes czél érdekében, olvasóink pártoló figyelmébe. A nemes czél előmozdításán kívül értékes arany és ezüst nyereségyekre van kilátás.

— **Mentovich Ferencz** számtana: „Az egész és törtszámokkal való számítás kézikönyve” iskolai és ma-

gán használatra, a napokban hagyja el a sajtót. Azon vidéki és helybeli tanító urak, kik e műre aláírtak, példényaikat megkaphatják Stein János kiadó ur bizományában s azt már e tanévben tanításuk alapjává tehetik.

— **A kik a kolozsvári** egyetem megnyitásának holnapi tanulságos ünnepélyében részt akarnak venni, még nem késtek el; a máj vonattal Kolozsvárra rándulhatnak. Az ünnepély tárgyai lesznek: a lelépő rector Berde Áron ur számoló beszéde a lefolyt 187³/₄ ik tanévről. Az 187³/₄-ki tanévre választott rector dr. Schulek Vilmos ur program-beszéde. Orvostári dékán dr. Török Aurél ur élet-tani értekezése.

Dürücskölő.

Városunk újabbkori intézményei közt egy sincs életre valóbb, a polgári iskolánál, ha fejlődésében, virágzásában a részvétlenség fagyos szele, s a tudatlanság jégesője meg nem gátolják: nagy befolyással lesz az a jövő nemzedék értelmi gyarapodására. Megindulása első stadiumában, be rendezése, tanerőinek buzgó, fáradhatatlan működése által mindenkit szép reményekre jogosított. Sajnálkozással értesülünk, mikép az újabb időben némi visszasságok kezdenek beléletében lábra kapni. Ilyenek — hogy most többet ne emlitsünk — míg az iskolatanács jegyzőjének — a ki bizony azt a néhány jegyzőkönyvet hazafiságból is elvihetné, — százötven forint van évenként megszavazva; az iskola igazgatójától meg van vonva, a mindennapi teendőit úgy sem igen gazdagon jutalmazó száz forint.

Az igazgatói teendőket az iskolatanácsnak egy különben tevékeny és sokoldalú életrevalóságáról kedvező ismert tagja vállalta magára, de a ki annyit ért a tanítás dolgaihoz, mint a hajdu a harangöntéshez, s a ki még ha jártas volna is az újabbkori tanügyekben, azért sem végezheti kellő sikerrel az igazgatói teendőket, mert nincs és nem lehet az iskolával szoros és közel érintkezésben. Mi figyelemmel kísérendjük a polgári iskola beléletében felmerülő fontosabb eseményeket, s ezekből a ferdeségeket nem késendőnk malmunkon keresztüljártatni. Valóban nagyon szomorú volna, ha városunk ezen szép és életrevaló intézetét rozszakarát és tudatlanság meglankasztaná, vagy végképen elsatnyitná.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésében az 1873. okt. 13-án és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő.

I. Tanács polgügyekben.

Binder Mihály k. t. r. b. által.

Riminoff Krauss P. e. 8466 frt 63 kr i., Freck község Deutschlander M. örökössei e. haszonbér i., Leonhard D. Vohl L. e. hagyomány iránt, Gotschling Gy. Mügeth J. s t. egy udvar iránt, Roth A. s t. Herbeth M. e. örökrész i., Duldner E. Binder D. ellen község megszüntetése i., Orgidán V. Pellionis Fr. e. adósság i., Jakó F. Korbuly J. e. munkabér i., Lupán J. Vladerán J. e. kártérítés i., Schaeffler Fr. Herbeth A. e. kölcsön i., Salasala J. e. adósság i., Sala S. Dezső J. adósság iránt.

Csergedi János k. t. r. b. által.

Tatár Liklós Szimion Stoika György e. szerződés semmisítése i., Popernik Mihály George Gabrína ellen egy szántó iránt, Borbát Anna Bedő Amalia e. 634 frt 18 kr i., kir. kincstáré Kokelin Mihály s t. e. 262 frt 62 kr iránt, Gombos Alexandru Klára Bacbaer hagyatéka e. örökösödés i., Sikva György, Kousián P. László e. 21 frt i., Sztupa Eosebeth s társai, Kargerbauer Mária s t. e. Pais Nicolai Zachiu Mária, Pais Vaszil. e. végrend, sem. Maota Lazia s társai Jakob Lazia e. végrend. meg semis. i., Ilaria Aloisza, Maria Mondra Moisza s t. e. fekvők i.,

Déési Farkas k. t. r. bíró által.

László Jánosnak László Sándor e. 431 frt 25 kr. i., Pongnác Anna keresztes Mózesnének, Pongnác J. e. öröklész i., gr. Haller Józsefnek gr. Haller Ferencz e. jószágok zarála hely. i., gr. Haller Józsefnek, gr. Haller Ferencz e. a zoltáni jószág zarála helyezése i., Mihály Eleknek, Bálint Ferencz e. 160 frt i., váltó pere Kiss Györgynek, Pap Ferencz e. 73 frt 73 kr. i., Bárdi Károlynének, Majoros Todor e. 24 frt i., Marinte Nicolainak, Avram György Munteán e. 80 frt i., Keinczel Samu elnek Jäger János e. som visz. hely. i.,

Pogány Károly k. t. r. bíró által.

Nyirmezői Sztolika Ilia, Sztolika Vaszi e. haszombéri Benedek Áron Benkő Ferencz e. kölcsön megfizet. i., Ugrai Antoni György Juon Nat e. 130 frt s járuléka i., Zágoni Jekele Jerencz, Choma Ferencz s társai e. som, visz. h. i., Papoltzi állat orvos, Ihámo András Papoltz község e. fizetés i., Bölöni Albert Áron, Györke Ferencz

e. 165 frt kr. i., s járuléka i., Marka Lajos, Junyagi András e. birt. háborítás i., Barothi Rácz András, Bibarcz falai Bakó Lajos e. kártérítés i.,

II. Tanács polgári ügyekben.

Tribusz Antal k. t. r. bíró által.

Oláh József Brassó város község e. 1681 frt i., Bakó István, Nagy István e. szántó föld át adása i., Davisz József a „baitor unite molacula romanitor czeamore” nevű bánya társulat e. 25 i., végre hajtás i., Micarie Rafile, Macaria uvszu e. 2 db. szántó i., Jabanaevics Sándor, Szurka Simion e. 1221 frt 51 kr. i., Jekki Mihály Sedelmayer Teréz e. számadás i., gr. Haller József, gr. Haller Ferencz e. t. k. békebevezés i., Popleksán Mária e. végrend. megsem. i., Kovács Bálint Kovács Istvánné e. törv. örökösödés i., Orbok László, Urbéri kárpotlás kiutalása i., Sill Viktor Johu Rudolf e. 2390 frt váltó követelése i.,

Sándor János k. t. r. bíró által.

Szigethi Károly Abrudán Irimia e. 236 frt i., Dáner István Szabó Pali e. 270 frt i., Kosa Dénesnek, Dósa Sándor e. birt. háborítás i., Baló Pálnak Harsán Todor e. 270 frt i., Stajánu Jánosnak Botezán Miklós e. 19 frt 20 kr. i., Fried Betének öz. Csiki Istvánné e. igény pere Moisza Popi Bueselának Serbán Nika e. 32 frt i., Vajlai Serbán Vasília, Serbán Serbán e. birt. hábor. i., Marginianu József és Marcu Pandrea, Julicsa Máté e. Felső Szombatfalva községnek, Pileza Miklós e. 48 frt i., Drágusi Samila Popi Codreanok, Vasília Popi Codrea e. egy arany Drágusi Georgénak Juon Zevedine Fogarasi s t. e. 158 frt i., Felméri Frank Jánosnak, Bárb Jósif s társai e. 65 frt i., Nyágrai Todor Vasziának, Todor Juon s Pétru e. birt. hábor. i., Plesa Tomának Skrobu Dumitru e. birt. hábor. i., Nagy Ferencznek Lőrinczi Márton és Szabó Lajos e. 27 frt 5 kr. i.,

Illyés Károly k. t. p. bíró által.

Szent-Ágota községének Hágér János e. som visz. hely. i., Id. Tamás Jánosnak Tamás Antal e. 127 frt kártérítés i., Dorgó Károlynak, Nándra György e. 100 frt i., A kir. kincstárnok b. Bánfi Miklós e. szolgál. jog békeblés i., öz. Barcsai Zsigmondné öz. Barcsai Albertné e. haszonbér. i., Sándor Miklósnak Munzát Albert e. 1000 frt tőke s járulk. i., Oláh Mózesnek Gyarmathi Dániel e. szerződés érvénytelen i., Csép Lajosnak, Maurer Károly e. 420 frt váltó tőke i., Pozsgai Mihálynak, Hőgye Katalin e. kártérítés i., Bogdán Istvánnak Bonda Mózes e. 800 frt i.,

III. Tanács bűnügyekben.

Nagy Samu k. t. r. bíró által.

Szakács Dávid és társa sulyos testi sértésérti b. ü., Iszaila Jopelapa lopási b. ü., Krochnean János s társa sulyos testisértés b. ü., Vencshel József becsületsértés b. ü., Schvarcz Volf becsületsértés b. ü., Hentia Samu vagyoubiztonság e. kihágás b. ü., Kondra János becsületbiztonság e. kihágás b. ü., Timár Mátfai becsületbiztonság e. kihágás b. ü., Harmat János testibiztonság e. kihágás b. ü., Székely Mihály testibiztonság e. kihágás b. ü., Jakab János testibiztonság e. kihágás b. ü., Kiozzán Zaharia testi e. kihágás b. ü., Kovács Istvánné becsület e. kihágás b. ü., Jánosi Istvánné becsület e. kihágásos bűnügye.

Vajda Simon k. t. r. bíró által.

Szaboszlai Mózes és neje közintézete kihágásérti b. ü., Todor Ilie jövedéki közintézetek e. kihágásérti b. ü., Hdgedüs Pál s társa testisértés e. kihágásérti b. ü., Varga Ferenczné becsület e. kihágásérti b. ü., Farkas Jánosné becsület e. kihágásérti b. ü., Köntös József becsület e. kihágásérti b. ü., Szima Juon becsület e. kihágásérti b. ü., Ártia Avramutiu testi e. kihágásérti b. ü., Deák Mihály és társa becsület e. kihágásérti b. ü., Bőjte János és társa becsület e. kihágásérti b. ü., Marschal Samu becsület e. kihágásérti b. ü., László Elek jövedéki kihágás e. kihágásérti b. ü.

Bárdosi György k. t. r. bíró által.

Csirika Pável e tulajdon biztonság e. kihágásos b. ü., Szeletyán Nicolai e. becsület biztonság e. kihágásos b. ü., Misze Verdea s társa e. tulajdona biztonság e. kihágásos b. ü., Janka Ádám e. becsületbiztonság e. kihágásos b. ü., Popa Juon e. tulajdon biztonság e. kihágásos b. ü., Oetrus Ștefan e. becsületbiztonság e. kihágásos b. ü., Takács Zsigmond e. testi biztonság e. kihágásos b. ü., Klentza Juon e. testibiztonság e. kihágásos b. ü., Gellérd János s társai e. sulyos testisértési b. ü.

Popovics Servian k. t. r. bíró által.

Pakurár Gyorgye és társai becsületsértés i. b. ü., Gärtner Eliza e. vagyonbiztonság e. kihágás b. ü., Bogoriu Juon e. testibiztonság e. kihágás b. ü., Stán János e. becsületbiztonság e. kihágásos b. ü., Micsuná János e. testibiztonság e. kihágás b. ü., Szucs Nicolai e. vagyonbiztonság e. kihágás b. ü., Scherer András és társai e. biztonság e. kihágás b. ü., Albert Lajos e. testibiztonság e. kihágás b. ü., Ásbé Jánosné e. becsületbiztonság e. kihágás b. ü., Szakács Mária e. sulyos testisértés e. kihágás b. ü., Bogya Juon e. vagyonbiztonság e. kihágás b.

ü., Gál János és társai e. testbiztonság e. kihágás b. ü., Kiss Sámuel e. tolvajság b. ü., Bukura Iul Dumitru Bárbu e. becsületbiztonság b. ü. Kaspeo Christiann becsületbiztonság kihágás bűnügye.

Spech Adolf k. t. r. bíró által.

Mailath Jósi e. emberölésért b. ü., Popovics Moisa és társai e. tolvajsági b. ü., Stanciu Vaszie e. emberölés b. ü., Kerschner János e. testisértés b. ü., Mukendorfeán Nicolai e. testisértés b. ü., Cicioia Oprea és társai e. testisértés b. ü., Foris Vilmos e. sikkasztás b. ü., Opris József e. becsületsértés b. ü., Heming Katalin e. becsületsértés b. ü., Peldner György e. Türk Márton e. becsületsértés b. ü., Rengesi Szalomie e. becsületsértés b. ü.

Dózsa Miklós k. t. p. bíró által.

Porca Lika és tulyos testisértési b. ü., Simon Péter e. társai tolvajsági b. ü., Bokor Sándor tolvajsági b. ü., Ksonea Juon sulyos testisértés b. ü., Rupa Csúrás sulyos testisértés b. ü., Dengel János becsületsértés b. ü., Maurer Mátyás sulyos testisértés b. ü., Sándor Ferenczné sulyos testisértés b. ü., Csapói Pista tolvajsági kihágás b. ü. i., Bstea Anis vagyonbiztonsági b. ü. i., Csuipei György testi biztonsági b. ü. i., Molnár Mihály becsület bizt. b. ü. i. Sorea Péter tesiti b. ü. i., Renr Mihály közin-kedés e. b. ü. i., Miku Simon becsület biztonság b. ü. i., Anka Juon testi biztonság b. ü. Benedek János és neje biztonsági b. ü. Vlák Gavrilla bessület biztonság b. ü. Záv Blága testi sértési biztonság b. ü. Kelemen Antal testi sértési biztonság b. ü.

Mégai Ferenc k. t. p. b. által.

Iszaki Náthán dohány jövedéki b. ü. i., Fodor Márton s társai soó jövedéki b. ü. i., Bota János tolvajsági b. ü. i., Varga János s társai sulyos testi sértés i., Mo isza Nicolae s t. tolvajság b. ü. i., Nagy József s társai sulyos testi sértés b. ü. i., Sándor István s t. tolvajság b. ü. i., Kolsza János s társa rablás b. ü. i., Ifj. Székely Mihály becsület biztonság e. k. h. b. ü. i., Damelsz János és társai közhivatal e. kihágás b. ü. i., Ignázt George s társai testi biztonság b. ü. i., Lesza Todor Iul Filimon tulajd. e. b. ü. i., Albert Károly becsület bizt. e. b. ü. i., Fleischhakker László vadászati b. ü. i., Jesbu George testi biztonság e. b. ü. i.,

IV. Tanács urbéri ügyekben.

Gruz István k. t. p. b. által.

Gr. Lázár József örökösseinek, Bruze Ilie e. majorság egy természetű telek állomány i., Gr. Teleki Sándor-nak és Gyulának, Milián Morarin e. egy majorság ter-mészetű beltelekért. Fogarasi Sámunnak, Buskóván Do-tyicza e. udvar telkes fekvőkért, Dr. Kolozsvári János-nak, katona György e. egy majorság természetű belte-lekért indított urb. ügye i.,

Bécsi tőzsdei árkelet

(Okt. 10.)

5% metallique	67.80
5% nemz. államkölesön	72.85
1860. államkötvény	101.25
Bankrészvény	955.—
Hitelrészvény	219.50
London	112.80
Ezüst	107.75
Arany	5.44
Napoleon arany	90.5
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	75.—
" " " temesi	72.50
" " " erdélyi	73.—
" " " horvát-slavon	75.—

Felelős szerkesztő MENTOVICH FERENCZ.

Főmunkatárs és a jogirész vezetője: Kuti Albert.

Hirdetmények.

(10)

48—52

Galéne-befecskendezés.

Gyógyít fájdalom nélkül 3 nap alatt minden phugycsö-kifolyást, úgy most keletkezött, vala-mint kifejelettet és egészen idültet.

Központi főraktár az osztrák-magyar birodalom számára:

Maager Vilmos, Bécs,
Bäckerstrasse 12. szám
ára használati utasítással : 3 frt 70 kr. Pes-ten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél

2—3

(84)

Szent-Háromságon 100 szekér széna, akár készpénzen eladandó, akár kitelelésre szarvas-marha vagy juhnyáj fogadható fel reá. Bővebb értesítést ad itt helyt Sánta Károly urnál a régi-baromvásár-utcában.

(80)

Legujabb törvénykezési és gazdasági munkák.

Kaphatók Wittich J. könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytt.

Adótörvények és szabályok gyűjteménye,

községek s különösen jegyzők számára
irta: **Till Antal** ára 1 frt 20 kr.

A Telekkönyvi Rendtartás.

és az erre vonatkozó törvények és rendeletek ma-gyarazata tekintettel Erdélyre
irta **Zilinszky Imre.** Ara 2 frt 40 kr.

Az új szolgabírói hivatal.

kézikönyve

megyei tisztviselők,- ügyvédek,- jegyzők, és községi előljárók használatára. Ara 2 frt,

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr.
Kolozsmegye-gyalui egyesbirája
által

a községi előljáróságok részére kiadott

UTASÍTÁS

községi bíróságokhoz utasított ügyek tárgyalása és kezelése tárgybani.

mintákkal,

Ara 20 kr. — Postánküldve 26 kr.

Törvényczikk a községek rendezéséről Ara 40 kr.

1873-ik évi országgyűlési törv. czikkek 1-ső füzet 50 kr.

Magyarország és Erdély bírósági szerkezete és helyközségeinek legujabb bírósági felosztása, ára 1 frt 20 kr.

Függelék a köztörvényhatóságok, községek és az első folyamodású bíróságok rendezésére vonatkozó törvények és k. ministeri rendeletek gyűjteménye. Egybeillesztette **Szeniczai Gusztáv**, ára 70 kr.

Mezei gazda népszerű vezérkönyve, a mostani viszonyokhoz alkalmazva. Irtá: **Galgóczi Károly**.

I. rész általános földmivelés, ára 80 kr.

II. rész az állattenyésztés, ára 80 kr.

Kertészet kézikönyve, utasítás a konyha kertészet, virágmivelés és gyümölcs tenyésztés körében, a legujabb kútfők után, irták **Galgóczi K. és Farkas M.** 80 kr.

Magyar méhészkönyv, vagy utasítás a sikeres méh tenyésztésre. Irtá: dr. **Farkas Mihály**. 50 kr.

Ügyes Mari, a kis konyhakertész, oktatás a zöldségtermesztésben, 50 kr.

Juhtenyésztés és gyapjuismeret, a juhbetegségek ismeretével és gyógyításmódjával, 50 kr.

Gyakorlati és elméleti sertés tenyésztés. A magyar gazda közönség használatára: Irták: **Dely Mátyás és Mihály**. 50 kr.

Apró majorság, vagy a baromfi-tenyésztés czél-szerű módja számos fametszettel. 50 kr.

A bogár gyümölcsök, u. m. ribizke, kös-méte (egres), málna, szeder, eper, borbolya, afonya, boroka, szőlő, füge és granát alma, czélszerű és jövedelmező termesztése. Különös tekintettel a szőlő-lugas művelésre. 50 kr.

A dinnye tenyésztés foglalatja és a legjele-sebb honi és külföldi csemege fajok ismertetése, irta **Dr. Farkas Mihály** számos ábrával, ára 50 kr.

A fatenyésztés, olvasókönyv népiskolák haszná-latára. irta: **Lukács Sándor**, ára 40 kr.

(83)

3—3

Egy testbe, lélekbe ép, legalább 4 gym-noszt. végzett jó tanuló és jó családból való ifju kerestetik a gyógyszerészi pályára. Érte-kezhetni. Maros-Vásárhelytt a „Magyar koro-nához“ czimzett gyógyszerertárban.

9—*

Az új bélyeg- és illetéki törvény, a miniszteri utasításokkal, ára 40 kr.

1872-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-ad-rét kiadás 1 frt 20 kr, zsebkadás 1 frt 20 kr.

Magyarországban és Erdélyben hatályban lévő egyenes adókra, ezek kivételére és behajtására vo-natkozó törvények, s szokások gyűjteménye. Össze-szedte **Szeniczai Gusztáv**. Ara 1 frt 60 kr.

A bélyeg- és jogilletékek, valamint a *bélyeg-díjak iránti törvény és szabályok* legujabb szerke-zete. Összeszedte **Szeniczai Gusztáv**. Ara 2 frt.

Törvény és községek rendezéséről. Magyar ázó jegyzetekkel. Nyolczadrét-kiadás. Ara 1 pél-dánynak 40 kr.

Telekkönyvi oktató.

Irtá **Ürmösy Boldizsár Ferencz**.

2-ik javított kiadás. Ara 80 kr.

Községi Kalauz

vezérkönyv község- és körjegyzők, községbirák, előljárók, s képviselők használatára.

Számos jegyzetekkel és gyakorlati irománypéldák-kal, 2-ik a legujabb rendeletekkel bővített kiadás.

Irtá: **Tóth Lajos**. Ara 4 frt.

Magyar Önügyvéd,

gyakorlati tanácsadó és utmutató a polgári életben előforduló jogügyletek elintézésére, jogügyleteken tárgyzó okiratok és beadványok magyar és német szüvegű iromány példával ellátva, minden osztály-beliak használatára. Ara 2 frt 40 kr.

Irtá. **Tóth Lajos**.

Községi közigazgatás, vagyongazdálkodás és számadások kézikönyve

Irtá: **Till Antal**.

2-ik javított kiadás.

Ara 2 frt 50 kr.

A m. k. belügyminisztértől, a jegyzői szigorlatra készülőknek ajánlva.

Gazdasági létenyésztés, pályamű, irta: **Tompai Béla**, számos ábrával, ára 1 frt.

Az ügyes szakácsnő, legezlszerűbben leirt főzés-mesterség középosztályu magyar konyhák számára 40 kr.

Legujabb és megpróbáltabb magyar szakácskönyv, utmutató 1044 legjobb izü étel főzésért. Irtá. **Németh Zsuzsa**. 80 kr.

Állatgyógyászat, hasznos házi állataink beteg-ségeinek megismertetése és gyógyítása. Irták: **Eisenmayer és Göbei**, 80 kr.

Kalauz a gyümölcsfa ültetés és nyesés körül. Irtá: **Kováts Zs.** Ara 1 frt.

A trágyakezelés, népszerű kézikönyve. Irtá **Konecsey Kálmán**. Ara 50 kr.

A váltógazdaság, vagy az okszerű mezőgazdász-at és falusi háztartás alapelvei. Koszorozott pá-lyamű. Irtá: **Mártonffy Zsigmond**: 1 frt.

Gazdasági kis tükör a falusi ifjuság számára tandij és olvasó könyvül. Ara 50 kr.

A szarvasmarha, ennek fajta és külemtana, fogisméje, tenyésztése, takarmányozása, hizlalása, stb. stb. betegségei és gyógyításuk. Irtá: **Engelbrecht Károly**. Számos eredeti ábrával, 3 frt.

Általános baromrovlási könyv. Irtá: **Dr. Wágenfeld**. 81 külön ábrával. Ara 2 forint 60 krajczár.

Koronás szőlőművelés, Irtá **Báthi Gábor**, ábrákkal 30 kr.